

Таким чином, рівень фондівдачі прямо пропорційно залежить від питомої ваги активної частини основних засобів, продуктивності праці робітників і обернено пропорційно від їх фондоозброєності.

Згідно з проведеними розрахунками за наведеною факторною моделлю нами отримані наступні результати: фондівдача приватного сільськогосподарського підприємства «ХТЗ» у 2007 році проти 2006 року зменшилась на 0,913. За рахунок зростання питомої ваги активної частини основних засобів фондівдача зросла на 1,706; за рахунок зменшення продуктивності праці та фондоозброєності активної частини основних засобів вона скоротилась на 0,912 та 1,707 відповідно.

Отже, розвиток підприємництва в агропромисловому комплексі потребує постійного нарощення і модернізації основних засобів, що є основою для виконання галуззю своєї ролі в забезпеченні господарсько-політичної трансформації економіки України.

Література

1. Лютик Т.В. Економіко-організаційний механізм функціонування особистих селянських господарств: Автореферат дис. канд. екон. наук: 08.07.02.; Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. - Харків, 2006. - 21 с.
2. Макаренко У.М. Організація і економічний механізм адаптації аграрного господарювання до ринково-підприємницького середовища: Автореферат дис. д-ра екон. наук: 08.06.02.; Харківський державний економічний університет. - Харків, 1999. - 35 с.
3. Наумчук О.А. Основні засоби: методика обліку і формування облікової політики: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04; Укоопспілка, Львів, комерц. акад. ~ Львів, 2005. - 20 с.
4. Старицький Т.М. Рациональне відтворення основного капіталу в сільському господарстві: Автореферат дис. канд. екон. наук: 08.07.02; Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» УААН. - К., 2006. - 20 с.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Тимошенко О. В., аспірант

Полтавський університет споживчої кооперації України

Демократизація державного устрою та управління в Україні позитивно вплинула на становлення інституту місцевого самоврядування. В останні роки прийнято низку законодавчих актів, спрямованих на його підтримку і розвиток. Однак існує багато важливих питань діяльності органів місцевого самоврядування, які потребують негайного вирішення. В першу чергу це стосується відсутності належної фінансової основи місцевого самоврядування.

Для місцевих бюджетів України, як основи фінансового забезпечення діяльності місцевих органів влади, характерним є: низький рівень власних коштів (за даними Міністерства фінансів України у 2008 році частка доходів місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, склала 14,4%); незначна частка місцевих податкових надходжень (близько 3 %); висока залежність від міжбюджетних трансфертів (частка перерахованих трансфертів із загального фонду Державного бюджету до місцевих бюджетів складає більше 49,7 %). Такий стан фінансового забезпечення примушує органи місцевого самоврядування до постійного пошуку коштів, необхідних для фінансування місцевих програм соціального і економічного розвитку підвладних їм територій. Особливої актуальності дана проблема набуває сьогодні, в період загострення світової фінансової кризи.

Науковці протягом тривалого часу ведуть дискусію стосовно вдосконалення механізму сплати податку з доходів фізичних осіб, який відіграє значну роль у формуванні доходної частини місцевих бюджетів. Зокрема, вони пропонують здійснювати сплату даного податку не за місцем податкової реєстрації роботодавців (підприємств, організацій, фізичних осіб-підприємців), а за місцем проживання працівників. Такий підхід дозволив би частково вирішити проблему наповнення місцевих бюджетів приміських адміністративно-територіальних одиниць.

Однак, на наш погляд, сплата податку з доходів фізичних осіб за місцем податкової реєстрації роботодавців є більш економічно і соціально виправданою, тому що пріоритет надходження коштів до місцевого бюджету дійсно повинен мати той регіон, який зумів створити робочі місця. Крім того, історично склалося, що відтік кадрів відбувається із сільської місцевості до індустріально розвинених міст. Таке явище є загальносвітовою тенденцією і Україна не є виключенням. Нестача коштів приміських адміністративно-територіальних одиниць повинна компенсуватися і компенсується з Державного бюджету, що також підтверджується світовою практикою. На нашу думку, такий підхід є поверненням до радянського інституту «обов'язкової прописки», що може привести до обмеження прав і свобод людини щодо вільного переміщення і працевлаштування.

До введення в дію Бюджетного кодексу України вагому роль у наповненні доходів місцевих бюджетів України крім надходжень податку з доходів фізичних осіб відігравали надходження податку на прибуток підприємств, частка якого в середньому складала 42 %. З 2000 року до місцевих бюджетів повністю зараховується лише податок на прибуток підприємств і організацій, що належать до комунальної власності. Відповідно, частка податку на прибуток в доходах місцевих бюджетів знизилась до 0,8 %.

На нашу думку, доцільно повернутися до попередньої практики розщеплення основних загальнодержавних податкових платежів і залишити у розпорядженні місцевих органів самоврядування, зокрема, частину податку на прибуток підприємств незалежно від форми власності. Крім цього, якщо підприємство має виробничі потужності на території іншої адміністративно-територіальної одиниці, то пропонуємо здійснювати сплату даного податку не за місцем юридичної адреси платника податку, а за фактичним місцезнаходженням виробничих потужностей.

Пропорційне використання надходжень від податку на прибуток підприємств буде сприяти: збільшенню доходів місцевих бюджетів; зменшенню дотаційної залежності економічно розвинених регіонів від Державного бюджету; підвищенню зацікавленості місцевих органів влади як у більш повному стягненні даного податку, так і у розвитку підприємництва, активізації господарської діяльності на відповідній території, що в свою чергу дозволить отримати додаткові надходження коштів до місцевого бюджету.

Нагального вирішення потребує проблема міжбюджетних відносин в процесі складання і виконання місцевих бюджетів. Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування в селах, селищах, містах, районах у містах самостійно розробляють, затверджують і виконують відповідні бюджети, тобто діють в межах «своєї компетенції».

Однак, на практиці місцеві органи влади отримують до виконання бюджету за розрахунками Міністерства фінансів України. Крім цього, практика затвердження нормативів відрахувань від загальнодержавних податкових платежів місцевими радами вищого рівня (обласними або районними) під впливом державних адміністрацій призводить до залежності від вищестоящих структур і негативно впливає на результати розвитку регіонів. Подолати дану проблему можливо лише через надання реальної самостійності органам місцевого самоврядування у вирішенні питань бюджетного управління та шляхом законодавчого закріплення за кожним рівнем місцевого бюджету конкретних доходних джерел.

Досить часто вищі органи державної влади покладають фінансове забезпечення виконання прийнятих ними рішень на місцеві бюджети, коли місцевими бюджетами ці видатки не передбачені. В результаті нестачі коштів місцеві бюджети стають залежними від офіційних трансфертів. Тому необхідно на законодавчому рівні при формуванні переліку доходних джерел місцевих бюджетів забезпечити збалансування між бюджетними повноваженнями і фінансовою спроможністю органів влади різних рівнів.

Розширення бюджетних повноважень органів місцевого самоврядування сьогодні не супроводжується відповідним збільшенням обсягів фінансових ресурсів, якими вони можуть розпоряджатись. У зв'язку з цим потребують нагального вирішення проблеми зміцнення доходної бази місцевих бюджетів для забезпечення належного рівня фінансової самостійності місцевих органів влади та підпорядкованих їм адміністративно-територіальних одиниць.

Література

1. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. // zakon.rada.gov.ua.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР // zakon.rada.gov.ua.
3. Статистичний щорічник України за 2007 рік: Держкомстат України / За ред. Осауленка О.Г. • - К.: Видавництво «Консультант», 2008. - С. 54-55.
4. www.minfm.ua.

ПІДХОДИ ДО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Остапи Р.Б., аспірант
Львівська Комерційна Академія*

Пошук шляхів оздоровлення неплатоспроможних підприємств займає одне з ведучих місць у сучасній господарській практиці. Незважаючи на позитивні зрушення в економіці протягом останніх років, у наслідок світової фінансової кризи багато підприємств України вже знаходяться або у найближчому майбутньому будуть охоплені кризовими явищами, а отже вони потребують термінової допомоги з боку органів влади, науковців, перед якими стоїть проблема обґрунтування таких моделей запобігання банкрутству, що дозволили б зробити ці процеси керованими. Як показала практика, програма антикризових заходів, у випадку її успішного практичного застосування здатна реально допомогти підприємствам, які знаходяться на межі банкрутства.

У статті досліджено сучасний стан проблеми антикризового управління торговельними підприємствами, проведено поглиблений аналіз теоретичних і методологічних засад цієї проблем. У роботі розроблено методику прогнозування стану підприємств в умовах кризи, що використовує побудовану шкалу кризи і за допомогою якої менеджер може уявити тенденцію розвитку стану підприємства не тільки в ретроспективному періоді, а й у перспективі. З метою підтримки прийняття рішень щодо локалізації та ліквідації кризи в роботі розроблено комплекс управлінських заходів, який пов'язаний з класами кризи та видами реструктуризації.